

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.U.S.

ANUL XII Nr. 11

VINERI 16 MARTIE 1956

4 PAGINI, 25 BANI

Industria sovietică în cel de al șaselea plan cincinal

Congresul al XX-lea al P.C.U.S. a fost numit pe bună dreptate Congresul constructorilor victorioși ai comunismului. Documentele sale alcătuiesc un ghid de excepțională însemnătate teoretică și practică pentru înțelegerea celor mai arzătoare probleme ale dezvoltării societății omenești în actuala etapă istorică și — în acest cadru general — pentru procesul trecerii treptate de la socialism la comunism a Uniunii Sovietice. De aici decurge și interesul evident cu care sînt studiate astăzi în întreaga lume Direcțiile Congresului cu privire la cel de al șaselea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S. pe 1956—1960.

COSTIN MURGESCU

Întrecerile economice pasnice dintre socialism și capitalism, Uniunea Sovietică să ajungă din urmă și să întrecă din punct de vedere economic cele mai dezvoltate țări capitaliste. Aceasta înseamnă a întrece cele mai dezvoltate țări capitaliste, atât în ceea ce privește producția, cât și în ceea ce privește consumul pe cap de locuitor.

Noul cincinal sovietic este menit să constituie o etapă de seamă în realizarea sarcinii economice fundamentale a U.R.S.S., aceea ca în cel mai scurt termen istoric și în cadrul

în a realiza un avînt rapid al producției agricole și a obține, pe această bază, ridicarea considerabilă a bunăstării materiale și a nivelului cultural al poporului sovietic.

Alcătuind pe o bază riguroasă științifică, prin folosirea în interesul societății a cerințelor legilor economice obiective ale socialismului, noul cincinal sovietic pornește de la stabilirea unei juste corelații între cele două sectoare ale producției sociale. La o creștere generală a volumului producției industriale de 65 la sută, cel de al șaselea cincinal prevede creșterea producției mijloacelor de producție cu 70 la sută, iar a producției bunurilor de consum cu 60 la sută — ceea ce înseamnă că și în viitorul cincinal rapid dezvoltarea ramurilor economiei naționale.

În raportul înfățișat Congresului, tovarășul N. A. Bulganin a arătat că, fără creșterea cu precizie a industriei grele nu se pot asigura reproducția largită în toate ramurile economiei naționale, progresul tehnic neîntrerupt, dezvoltarea progresivă a forțelor de producție, ridicarea neîntreruptă a productivității muncii, nu se poate asigura o capacitate de apărare de nelășăvat în țările noastre, nu se poate realiza bunăstarea poporului.

Asemenea cincinalelor precedente, cel de al șaselea cincinal are în vedere așa dar dezvoltarea continuă a industriei grele, ca temelie trainică a întregii economii naționale.

De unde decurge însemnătatea deosebită a dezvoltării cu precizie a grupelor „A” (producția de mijloace de producție) față de grupa „B” (producția de obiecte de consum) în primul rînd, din faptul că numai producîndu-se mai mult mijloace de producție, se poate asigura dezvoltarea continuă, neîntreruptă, a producției socialiste largite.

Pentru realizarea sarcinii economice fundamentale a U.R.S.S., e absolut necesar ca acest ritm rapid al producției produsului social să fie

(continuare în pag. IV-a)

În prima zi de program redus

Sîmbătă 10 martie. Pare o zi obișnuită. Sirelele fabricilor și ale uzinelor din Moscova anunță începutul lucrului. Muncitorii și funcționarii sovietici își iau locul la muncă și se frează, lingă războalele automate de țesut sau furnale, își pregătesc lucrările și registrele.

Pare o zi obișnuită. Și totuși, zimbetele care flutură pe buze, expresia orăcăm solemnă a fețelor, dovedesc că nu e o zi ca toate celelalte.

— Ei, cum merge treaba? se înterează vesel directorul fabricii de automobile din Moscova, vizitînd secțiile.

— Treaba merge bine, dar sîmbăta asta este neobișnuită pentru noi. Parcă ne-am fi prezentat la un examen. Ziua de muncă este cu două ore mai mică, iar noi nu vrem ca producția să sufere. Și n-o să sufere! Priviți cum lucrează oamenii noștri. Chiar și eu, cel sînt de bătrîn, am îndeplinit norma zilnică în patru ore — îl răspunde Elena Arhipovna Dmitrieva, una din veteranele fabricii.

Tatiana Petrova lucrează în uzină de un an, dar pentru muncă ei, a cîștigat stima întregului colectiv. La ora 13, cînd sirena a vestit sfîrșitul lucrului, ea s-a adresat emoționată celor din jur:

— Tovarăși, am folosit fiecare minut și am reușit să îndeplinesc două norme. Sînt fericită că am putut răspunde în felul acesta, după puținele mele, grijii permanente pe care ne-o poartă partidul și guvernul, dovedită încă o dată prin reducerea zilei de muncă în ajunul sărbătorilor.

Dar Tatiana Petrova nu s-a gîndit numai la realizările ei. Cînd Serafima Kulikova a preluat schimbul, strungul era gata pregătît.

— Nu-mi rămîne decît să-l pornesc. Îți mulțumesc, Tanea.

La despărțire, stringînd mîna prietenei sale, Serafima o anunță bucurătoare:

— La ora 8 mă duc la teatru, la „Fra-Diavo”.

„Cîvinul partidului nostru este sfînt. Au trecut doar două săptămîni de cînd Congresul al XX-lea și-a terminat lucrările și iată că a fost transpusă în viață o măsură atât de

importantă ca aceea a reducerii zilei de muncă la 6 ore, în ajunul sărbătorilor. Pentru fabrica noastră, această realizare este deosebit de prețioasă și importantă...”

Aceste rînduri le scrie unei prietene din R. D. Germană, Nadejda Alexeevna Somova, muncitoare la combinatul „Șerbakov”.

E seară. De la ora 13 de cînd este liberă, Nadejda Somova a rezolvat multe treburi gospodărești: a spălat rufo, a preparat mîncarea pentru a doua zi, a făcut curățenie. Ba a găsit timp să-și pună la punct și corespondența. Cîrînd se vor întoarce de la meciul de hochei soțul ei și cei doi fiți și vor cîna cu toții. În seara aceasta, Nadejda Somova vrea să-și alcătuiască programul de distracții pentru a doua zi. Va fi liberă toată ziua. Cit e de bine...

Gîndul Nadejdei Alexeevna se îndreaptă spre tovarășele ei de muncă. Toate s-au bucurat cînd au aflat de noul program. Majoritatea muncitorilor combinatului „Șerbakov” o alcătuiesc femeile. Pentru ele, care pe lîngă munca în producție mai au și grijile gospodăriei, ale educației copiilor, hotărîrea Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. de reducere a zilei de muncă este o adevărată binefacere.

„La sediul comitetului consomolului la fabricii „V.E.F.” din Riga, instructorul sportiv D. Zvirbulis discută cu Zelma Pastora, de cîinci ori campioană rațională la atletica ușoară.

— Acum nu mai poți invoca lipsa de timp. Sîmbăta ai cînd să-ți rezolvi și treburile gospodărești, și-ți rămîne vreme destulă și pentru antrenament. Nici căsnicia ta nu va suferi, dar nici activitatea sportivă. Așteptăm de la tine performanțe noi...”

„Prima zi de lucru cu program redus s-a scurs sub semnul muncii entuziaste a oamenilor sovietici. Ei au obținut rezultate care nu se deosebesc deloc de cele ale unei zile obișnuite. Folosînd fiecare minut, organizîndu-și exemplar munca, ei au răspuns cu realizări însemnate față de partidul și guvernul pentru viața lor, pentru continuarea ridicării nivelului lor de trai.”

ITINERAR SOVIETIC (V)

Focul veșnic

Avem un prieten. Îl cheamă Gadji. De unde a răsărit și ce anume îl face să cutreiere drumurile Apșeronului în tovarășia noastră, e greu de spus. Gadji e un tînăr de vreo 20 de ani, înalt, cu pielea arămie și părul negru, numai înțele. Are ochi mari, vișători, cu gene lungi de Dionis. E mereu îmbrăcat în același costum de meru și în picioare poartă sandale.

Stiam prea puțin despre el. Aitî doar că e pictor, student la un institut de arte plastice și că locușele undeva la marginea orașului.

L-am cunoscut pe malul Caspicei. Îl priveam de multă vreme cum nu departe de țarm, se ridică deasupra valurilor, tragea aer în piept pentru ca imediat să se dea la fund, în mare, unde rămînea timp îndelungat. Danecki număra secunde pe care cînta și mă convingea că avem de-a face cu un vinător de stridii.

— 39... 40... 41... Dacă îți spun că asta e pescuitor de mîrgăritare! Uite cît stă la lund... 42... 43... 44... — Mai curînd pescuitor de pește de păcură! Caspica și mîrgăritare! Ba încă tocmai aici, lîngă port și sub zidurile orașului!

— Atunci ce face? Nu-l vezi că parcă se opinteste să împingă ceva spre mal?

Am aflat curînd. După cîteva scufundări, observînd că îl privim, tînărul a înțeles că îl ne-a cerut o sloară, sau dacă nu avem așa ceva, să-i împrumutăm curelele noastre.

— Cred că am descoperit o lespede de mormînt pe fundul mării. Așa scoate-o la mal s-o cercetez. Nu vești să mă ajutai?

După cîteva clipe, toți trei ne o-pinteam să tragem din nisip o piatră triunghiulară, acoperită cu mușchi roșci și alunece. Nu știu care din noi a înghițit mai multă apă de mare, dar am făcut treaba cu sîrg și înțeles.

— Dar dacă o fi capacul unui sarcofag plin cu comori? — ne-a zis Danecki gîfîind, între două scufundări.

N-a fost deloc așa ceva. După ce am tras-o la mal și am curățat-o de scoici și de terciul acela alunecos, piatra ne-a înșelat toate așteptările. Era o lespede de granit cu muchiile roșii și colțurile sparte. Nu avea nici o inscripție și nici un semn care să-i fi indicat obirșia. Dar descoperitorul ei nu parea deloc dezamăgit.

— Haideți s-o mai răs urnăm o dată. Am mai răsturnat-o de încă o-pi ori. Pînă la urmă, am lăsat-o în nisipul plajei. Am plecat spre oraș, toți trei.

— Și totuși era o urmă a trecutului... În apă mi s-a părut că pipăi pe suprafața pietrei semnul morților: doi papuci și un uclor într-un cerc...

Probabil din pricina emoției... Dar nu e decît o lespede de zid. Cu de asta, marea e plină...

— Doi papuci și un uclor? Ce semn anume?

— Semnul lui Ateșga... — Și cine-l Ateșga asta?

— Focul veșnic... N-ați auzit de Agni, zeul focului? Credincioșii lui se închinau în templul Ateșga de lîngă Surahani. Papucii și uclorul erau semnul care se puneau fiecăruia mort. După credința veche, ele aveau menirea să-l ajute în drumul lung spre lumea ceaaltă în împărăția palomnicilor. N-ați fost la palatul Șirvanșahilor? Acolo sînt sute de pietre care poartă semnul acesta. Aproape toate au fost scoase din Caspică... Credeam că lespede pe care am tras-o din mare o să-i facă plăcere lui Ded Said.

Mi se părea că tînărul vorbește în parabolă.

— Ești gruzin? — se adresă el lui Danecki, căuțînd să-l ghicească naționalitatea după înfățișare.

— Nu, polonez!

Insoțitorul nostru s-a oprit în loc — Polonez? — Și el tot polonez? — făcu, arătînd spre mine.

— El e romîn.

O clipă mi s-a părut tulburat. Ne-a privit stăruitor în ochi, încercînd parcă să descopere în ei încredințarea că nu-l înșelăm.

— Romîn? Din ce loc anume?...

Apoi, după ce primi răspunsul, în treabă cu o ciudată insistență:

— La Iași... Spune-mi, la Iași ai fost vreodată?

— Desigur.

Într-adevăr, fără vreo pricină aparentă, tînărul era tulburat. Am pornit mai departe. Abia după cîteva mi-

nute, nemai întrebînd nimic, ne-a spus:

— Pe mine mă cheamă Gadji.

— Și i-am simțit palma caldă, cu plelea lăcnoasă de orient, stringîndu-ne mîinile.

Din clipa aceea Gadji nu s-a mai despărțit de noi. Cutreierînd pînă la istovire străzile orașului, ori vînturînd drumurile Apșeronului, el se dovedea a fi o neostenită călăuză. Ce anume îl face să ne însoțească pretutîndeni, oferindu-ne dezentersat ajutorul și cunoștințele lui, avea să rămînă pentru noi, pînă în clipa plecării din Baku, o taină. Gadji apare în fiecare dimineață la hotel și mereu veni, plin de vioiciune, ridică storiurile pesel pe care soarele sudic să ne inunde camera, apoi cu larmă mare ne împinge sub duș.

— Azi mergem la Surahani... Ori pe insula celor șapte cărăbii... Ori la turnul din Mardakian. Pentru după amiază alegeți: muzeul Nizami sau Necetul Tozapir... —

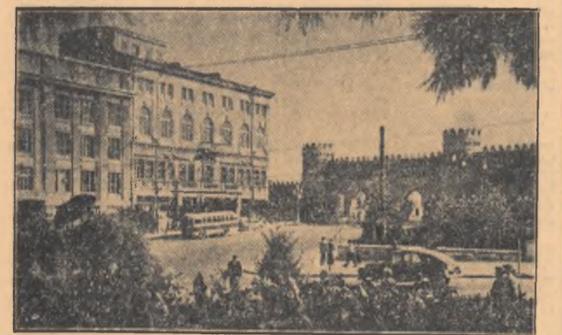
În ziua cînd t'am cunoscut pe Gadji, am vizitat împreună palatul șahilor Șirvanului. Aici l-am înțîlnit pe Ded Said, cel care s-ar fi bucurat mult dacă piatra descoperită de Gadji lîngă țarm, pe fundul mării, s-ar fi dovedit a fi o lespede de mormînt.

Înalt și slab, cu creștelul pleșuc, cu fața gravă de profet, cu pielea arămie pe care soarele și anii i-au arșor și în creștelul cu ochi încrețește cupulul încins coaja unui măr, Ded Said mi s-a părut el însuși o ciudată lespede în acest vast muzeu.

Ne-a privit cu severitate și nu-mai Gadji, cu risul lui copilăresc și cu

IOAN GRIGORESCU

(continuare în pag. III-a)

Vedere din orașul Baku. În dreapta se văd zidurile cetății șahilor Șirvanului

Tovarășul Boleslaw Bierut a încetat din viață

Necrologul lui Boleslaw Bierut

La 12 martie a încetat din viață, după o grea suferință, Boleslaw Bierut — prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, marele fiu al poporului polonez, talentat organizator al construcției socialiste în Polonia, devotat prieten al Uniunii Sovietice, eminent activist al mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Boleslaw Bierut s-a născut la 18 aprilie 1892 în orașul Lublin, într-o familie de muncitori polonezi. Începînd din anul 1912 el a participat activ la mișcarea muncitorească revoluționară. Din momentul creării Partidului Comunist din Polonia, în 1918, Boleslaw Bierut a intrat în rîndurile partidului și în scurt timp a devenit un activ militant al acestuia. Pentru participare la mișcarea revoluționară el a fost urmărit și arestat în repetate rînduri.

În perioada cînd Polonia a fost organizată de hitleriști, Boleslaw Bierut a fost unul din principalii organizatori ai mișcării de rezistență, al luptei poporului polonez pentru eliberarea națională și socială. La 1 ianuarie 1944, el a fost ales președinte al organului reprezentativ suprem al puterii populare, Krajova Rada Narodowa, creat în ilegalitate. După eliberarea țării de către trupele Armatei Sovietice, împreună cu glorioșii ostași ai Armatei Polone, în 1944—1945 poporul polonez, în frunte cu Partidul Muncitoresc Unit Polonez, din conducerea căruia făcea parte Boleslaw Bierut, a înfăptuit transformări sociale-economice radicale, statornicindu-se în Polonia orînduirea democratic-populară.

În perioada 1947—1952, Boleslaw Bierut a fost președintele Republicii Polone și președintele Consiliului de Stat, iar în perioada 1952—1954 a fost președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone. În martie 1954 el a fost ales prim-secretar al Partidului Muncitoresc Unit Polonez.

Pînă în ultimele zile ale vieții sale, tovarășul Bierut și-a consacrat toate forțele luptei pentru fericirea poporului polonez, pentru crearea unei Poloni noi, socialiste.

În decursul întregii sale activități de partid și de stat, Boleslaw Bierut a stat ferm pe pozițiile internaționalismului proletar, urmînd neabătut tradiția de luptă a clasei muncitorești poloneze și a partidului ei, strîns legat de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice prin lupta revoluționară comună de jumătate de veac, prin comunitate de idei, prin legături de prietenie și frățiești.

În cuvîntările sale, Boleslaw Bierut sublinia necontenit marea însemnătate a prieteniei de nezdruccinată dintre popoarele poloneze și sovietice, chema la stringerea continuă a forțelor lagărului socialist. De curînd, de la tribuna Congresului al XX-lea al P.C.U.S., el a spus cu însuflețire: „Tradițiile revoluționare ale clasei muncitorești din Polonia, unitatea ei politică, prietenia și coeziunea popoarelor întregului lagăr socialist, combativitatea crescîndă a mișcării muncitorești internaționale, lupta de eliberare a popoarelor asuprite însuflețite de istoricele victorii ale popoarelor din Uniunea Sovietică, întăresc voința maselor muncitorești din Polonia în lupta pentru victoria deplină a socialismului.”

Tovarășul Bierut este cunoscut ca un încercat militant al mișcării comuniste și muncitorești internaționale. El s-a ridicat din rîndurile clasei muncitorești poloneze, ale poporului polonez, ca un eminent om politic și de stat care a făcut atât de mult pentru crearea Poloni noi, populare, pentru crearea marii prietenii a țărilor socialiste. El a participat intens la activitatea Comitetului Executiv al Internației Comuniste. După război, el a participat la lucrările Biroului Informativ al partidelor comuniste și muncitorești.

În Boleslaw Bierut, oamenii muncii din Polonia și din toate țările au pierdut un luptător dîrz care pînă la ultima suflare și-a pus fără preget întreaga viață în slujba cauzei clasei muncitorești, marelui cauza a luptei pentru comunism.

În 1952, în ziua cînd a împlinit 60 de ani, Boleslaw Bierut a declarat cu mîndrie că izvorul forțelor intelectuale și morale, izvorul creșterii și dezvoltării fiecăruia dintre noi îl constituie ideile marxism-leninismului. Devotamentul nemărginit față de marxism-leninism este trăsătura principală a chipului spiritual al lui Boleslaw Bierut.

Întreaga viață a tovarășului Bierut este un minunat exemplu pentru toți cei care luptă pentru cauza păcii, democrației și socialismului, pentru fericirea popoarelor. Chipul luminos al lui Boleslaw Bierut nu se va șterge nicodată din amintirea noastră.

Adio, neuitatul nostru prieten și tovarăș de luptă!

N. BULGANIN M. PAVUHNIN D. ȘEPILOV
N. HRUSCIOV M. SABUROV E. FURTEVA
L. KAGANOVICI M. SUSLOV N. SVERNIK
A. KIRIGENKO K. VOROȘILOV A. BELIAEV
G. MALENKOV G. JUKOV A. ARIȘTOV
A. MIKOIAN L. BREJNEV N. BELIAEV
V. MOLOTOV N. MUHITDINOV P. POSPELOV

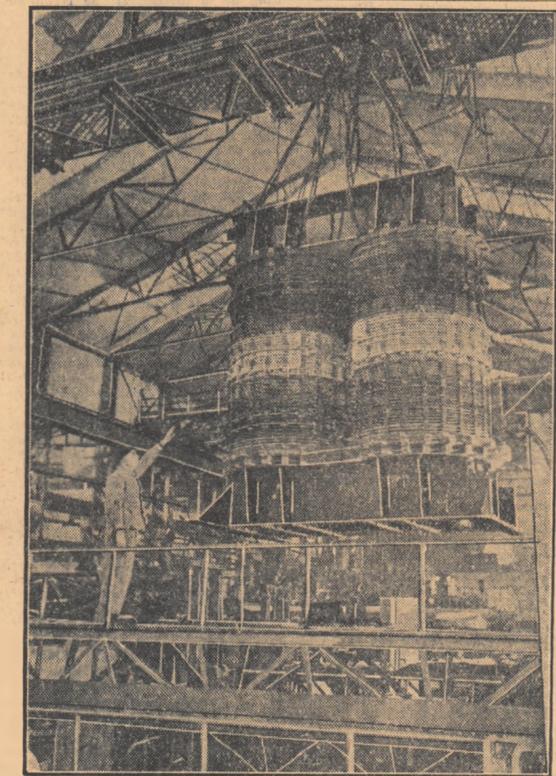
Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, Consiliului de Stat al Republicii Populare Polone, Guvernuului Republicii Populare Polone

Dragi tovarăși, Comitetul Central al P.M.R., Prezidiul Marii Adunări Naționale a R.P.R. și Consiliul de Miniștri al R.P.R., au primit cu profundă durere vestea încetării din viață a iubitului nostru tovarăș Boleslaw Bierut, primul secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, eminent militant al mișcării internaționale comuniste și muncitorești, marele fiu al poporului polonez.

Cîstînd memoria luminosă a tovarășului Boleslaw Bierut, Partidul Muncitoresc Român, clasa muncitoare și poporul român exprimă sentimentele de caldă prietenie pe care le poartă Partidului Muncitoresc Unit Polonez, clasei muncitorești și poporului polonez, hotărîrea lor fermă de a dezvolta necontenit legăturile de prietenie, colaborare frățească și alianță dintre România și Polonia strîns unite în marea familie a popoarelor lagărului păcii, democrației și socialismului, în frunte cu Uniunea Sovietică.

Noi știm că poporul fratelui polonez, greu încercat, își va strînge și mai mult rîndurile, își va cimenta și mai mult unitatea și, sub conducerea Partidului Muncitoresc Unit Polonez, va pași înainte pe calea luminată de învățătura marxist-leninistă, spre victoria cauzei noastre careia și-a închinat toate puterile tovarășului Boleslaw Bierut — cauza păcii, a democrației și socialismului.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN
PREZIDIUL MARI ADUNĂRI NAȚIONALE A REPUBLICII POPULARE ROMINE
CONSILIUL DE MINISTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMINE

Un nou transformator de 40.000 kilowatt-amperi, construit de uzina „Kuibșev” din Moscova

INSEMNAȚII

Cîntecul culorilor

Orice uzină din Uniunea Sovietică dispune de un club, iar uzinele mai mari de marelui palat ale culturii. De un asemenea palat dispune și uzina de automobile „Stalin” din Moscova, bine cunoscută și în țara noastră prin puterile, elegantele autobuse pe care le vedem circula pe străzile orașelor. Seară de seară, în palatul constructorilor de automobile domnește o animație impetuoasă.

— „Ah! Olga, Olga, te-am iubit...” răsuna dintr-o sală tirada unui „artist”, care abia de cîteva ore și-a părăsit strungul și acum repetă rolul îndrăgostitului din noua piesă pe care o pune în scenă echipa de actori amatori ai uzinei. Din altă sală, răsunese în valuri acordurile grave ale „Eroicii” lui Beethoven, executată de orchestra „mic simfonică”. Muzicanții sînt ajustori, sudori, ingineri, care minuse arcului cu aceeași măiestrie, cu care știu să șlefuiască parbrizele de cristal și carburatoarele.

Dincolo de sala declamatorilor, unde o voce baritonă scandă zăpăcit: „Maikovskian: Voi, muzicanți — pianele în stradă! Voi, pictori — faceți pensulele steaguri!” se află o aripă cu fundată în tăcere.

Este explicabil. Aici își desfășoară activitatea recreativă șahistii și pictorii uzinei. Pentru aceștia din urmă s-a amenajat un adevărat studiu, dotat cu sevelele, cu palete și culori. Zi de zi, aici se înfălișează în plătute ore de creație mulți minutori ai pensulei. Și dacă te-ai plimba printre sevelele, urechea îți-ar înregistra asemenea discuții:

— După părerea mea, aici ar trebui mai multă lumină.

— Ai dreptate — Evgheni Vladimirovici, — asta va mări și mai mult perspectiva cromatică și va face ca pinza „să cînte”.

Evgheni Vladimirovici Îlin este profesorul și conducătorul studioului. În fața lui se află un tablou în care se discută despre „perspectiva cromatică” este Viktor Kușinov, ajustor în secția de mecanică a uzinei.

Mai retras, cu minuirea încă timidă, în fața altui sevelet, lucrează un bărbat voinic, la fel de pătruns

M. COSMA

Recitind „Ceapaev“

RADU POPESCU

Sînt mulți, foarte mulți ani, poate vreo douăzeci de cînd mă așezam cu mare încredere să citesc cărțile expuse de bibliotecile noastre de atunci, ale unei colecții a editurii franceze „Rieder”, numită Feux Croisés, în care apăreau din cînd în cînd cărți cu totul deosebite de cele pe care le văzusem în mod obișnuit tiparul francezesc și european. Eram adolescent, în ultimii ani ai liceului și începusem să caut cu setete, repede saturat de formalism și estetism franco-anglo-american-mexicano-român, opere literare și opere de gândire capabile să-mi dea, mie și întregii noastre generații, o orientare sigură în epoca aceea. În „Rieder-Feux Croisés”, am aflat pentru prima oară nume și cărți noi. Parcă văd, pe coperta cenușie, foarte elegantă, purtînd drept emblema un cerb stilizat la maximum, în manieră aproape chinezescă: Mikhaïl Gholokhov — Sur le Don paisible; N. Ostrovsky — Et l'aube fut trempe; Veselod Ivanov — Le train blindé; Ilya Ehrenburg — Le second jour de la création; Leonid Leonov — Les biauxaux; și altele, care îmi puneau, în primul rînd, cu o puternică doză de atracție aproape misterioasă, probleme de pronunție, de silabisire sfioasă.

Prin paginile acestei colecții am cunoscut numele de Ceapaev (scris Tchapaiev) și numele de Furmanov, și prin ele am pătruns, ca printr-o două coloane de granit, în miezul revoluției din Octombrie, care pînă atunci nu era pentru noi decît un fapt istoric, grandios, dar lipsit de dimensiunile vieții. Abia atunci cînd, prin învățarea partidului și prin mișcarea cititorii cărții epocale, am putut scoate revoluția din sfera legendelor și a visului și a-i da o imagine făcută din oameni și fapte de viață, abia atunci ne-am dat seama de adevăratele proporții ale evenimentului, de mărimea dar și, ca să zic așa, de mărima lui.

Printr-o aceste cărți, „Ceapaev” a lui Furmanov joacă un rol de frunte, și cu toate că Șolohov este un demurg a cărui operă pare însuși act de creație a lumii căzătoare, cu toate că Leonov este poezia lucidă a transformării sau al sfîșierii psihologice a omului împărțit între două epoci istorice, cu toate că Ehrenburg reprezintă inteligența care conduce pe om spre sensul adevărat al faptelor, cu toate acestea eu nu mă sfîșiesc să declar că Furmanov și cartea lui joacă un rol superior acestora din punctul de vedere al zugrăvirii în fața posterității a acelui moment deosebit între toate care s-a născut războiului civil. Și dacă prin această adevărată și viu, complexă și așezată operă care sînt printre cele dintîi ale unei noi ere în istoria literaturii noastre, aceasta se dovedește faptul că autorul ei n-a urmărit să facă act de prezență în literatură, ci să dea mărturie de participare și respect vieții într-una din clipele ei cele mai patetice.

Nu, Furmanov, desigur scriitor prin vocație — și dacă ar fi trăit mai mult, și dacă puținii ani pe care i-a trăit i-ar fi îngăduit să imagineze în loc să acționeze, ar fi dovedit-o desigur în chipul cel mai strălucit — n-a urmărit să facă o operă literară, ci mai degrabă operă de istoric, dar de istoric care participă intens într-una din tabere, și numai în aceea, la bătaia descrisă, de istoric ce contribuie activ și din toate părțile să dea un curs nou, să modifice cursul faptelor. Istoria lui e scrisă în fierbințele luptei, dar de pe poziția unei concepții și a unei gândiri neîncetate care îi dau

posibilitatea, în chiar secunda trăirii, să vadă evenimentul în cauze, în legătură cu orice alte fapte, și în perspective. Prin aceasta, opera lui Furmanov este de istorie și nu de cronică, cum ar părea s-o indice timpul relativ restrîns al faptelor consemnate și faptul că temeiul cunoașterii îl constituie observația și experiența directă.

Totuși, scopul lui Furmanov nu a fost de a scrie istoria unui anumit moment al luptelor împotriva lui Koltchak și a cazacilor albi din Ural, tot așa cum n-a avut intenția de a scrie o operă literară brodată pe aceste evenimente. El s-a simțit obligat să pună mîna pe condei, sezizat de un fenomen suferesc, de un mare fenomen suferesc colectiv: eroismul ostășesc al poporului eliberat de lanțul exploatareii capitaliste, burghezo-moșierești. El a fost zguduit de manifestarea spontană, tenace, măreață a acestui eroism, și minunat de a-l vedea, printr-un subtil proces de transmutare și cristalizare

SERGHEI MALIUTIN: Portretul lui D. A. Furmanov

psihică, încercat și recunoscut într-un om: în comandantul roșu Ceapaev. Iată ce a constatat Furmanov, trimis comisar politic pe linia detașamentului vestitului erou al războiului civil, și ceea ce de altfel se aștepta să constate, pe baza învățării bolșevice despre popor și despre erou. Dar deși fenomenul nu-l surprinse din punctul de vedere al virtuților populare, el i se înfățișă totuși, de o intensitate, de o adîncime, de o frumusețe care făceau din el o culme unică a umanității, singura capabilă să arate importanța fenomenului. Că prin caracteristicile sale istorice acest fenomen era uneori din punct de vedere psihologic, că în lanțul lung cit și istoric, al frământărilor populare, caracterizate prin eroism și jertfă, el purta o pecete nouă, care nu era a născuturii din trecut — pe care primul erou al revoluției și a primei clipe de adevărată libertate, — iată ceea ce Furmanov a simțit cu tărie, și deci a observat cu pasune: nu, spune cartea lui, prin fiecare rînd și fiecare pagină, nu, această clipă nu trebuie să se pierdă în noianul clipeilor care fug ducînd cu ele înălțarea momentană a oamenilor și a generațiilor, această clipă și acest oameni trebuie păstrați, conservați în toată frumusețea lor, în toată viața lor, căci ei sînt, printr-o timpurișă povărită între om și timp, însăși istoria. Eroismul poporului ridicat la arme împotriva dușmanilor revoluției, nu trebuie să rămîna o amănire din ce în ce mai palidă luptă împotriva anilor ce vor veni cu realizări mereu

mai mărețe, nici o legendă în care adevărul se va împleti cu neadevărul, realitatea cu visul și chiar cu himera, într-unul din acele monumentale acte de memorie populară în care deceniile, secolele și chiar milenii se apropie, se înfrățesc și chiar se confundă. Trebuie consacrată imaginea reală, individuală dacă se poate spune, științifică dacă vrei, a acestor oameni și a acestor fapte, și a acestor oameni care minuiu numai arma și erau conduși de idei, Fedor Klicikov care lăsa în fiecare zi, timp de câteva minute, revolverul, pușca și dirlogii calului, pentru a minui creionul pe paginile înguste ale unui carnet.

Cîtă dragoste și cît adevăr de multe ori necruțat în aceste pagini! Ce mare, ce frumos este Ceapaev, și cît de imperfecți în el se dezvoltă dintr-un de monument, inteligență, bunul simț, bravura, generozitatea, spiritul organizator și creator, în timp ce explodează, zgomotos și strident, resturile materiale suferesc deopotrivă la un om din popor format în nedreapta orînduire socială a exploatareii. Iată un om din comentariile finale cu care Furmanov însoțește neîncetat portretul dinamic al lui Ceapaev: „Curios om! Nu înțelegea încă o mulțime de lucruri, nu putea să și le asimileze. Cu siguranță însă că ajunsesă să și dea seama de ceea ce e rezonabil și real. Încă vreo doi-trei ani și va fi dezbătat de toate defectele, ar fi dobîndit mult din ceea ce de pe acum îl îmbogățește spiritul și îl atrăgea a lui de puternic.”

Apoi adăuga, cu o tristețe plină de o multitudine de înțelesuri grave: „Trebuie însă să se întîmple altfel...”. Ce anume avea să se întîmple, care să oprească pe Ceapaev în drumul lui spre perfecțiune? Moartea eroului, desigur, și aceasta dă tonul de tristețe cel mai direct al celei scurte povestiri a destinului ostășesc. Dar numai Ceapaev moare și mulți alți tovarăși de arme, oameni, indivizi pieritori, eroi de carne și sînge. Dar poporul nu moare. Și... trebuie să se întîmple altfel! Nu mai cuprinde poporul, care avea să se îndrepte cu pași siguri, cu aceiași pași cu care înainte în sîmpa Uralului din loviturii năvălitoare dușmanului, spre îmbogățirea neîncetată a spiritului și a caracterului, spre realizarea omului nou al epocii socialiste și comuniste. Căci în Ceapaev au găsite numai imensele căsuțe pozitive ale poporului, dar și resturile înăpăierii populare din epoca pre-revoluționară. Cel mai adînc înțeles al cărții este corespondența neîncetată dintre eroul Ceapaev și eroul popular, contrapunctul extraordinar care apăsă colectivitatea de personalitatea reprezentativă, în perspectiva și în lumina unei deșine care îi va transforma pe amîndoi, ridicîndu-i pe o treaptă superioară a umanității.

Au trecut treizeci de ani de la moartea lui Furmanov, comisar politic al diviziei lui Ceapaev. Carnetul cu note consemnînd nu alți biografi eroului ci un moment din biografia eroismului popular, a fost citit de zeci de milioane de oameni, ulții de a găsi în el, ca o băutură înaltă și încă fierbinte într-un termos, esența umană, vie, a războiului civil. După treizeci de ani de la moartea modestului biograf al unui moment al revoluției, ceea ce se impune judecării noastre este și această carte — cronică, istorie, jurnal, biografie, memorial, reportaj și în raționări pedagogice și teorie pură — este și rămîne o mare carte a literaturii, o mare operă artistică. Și aceasta pentru că toate genurile enumerate mai sus au fost utilizate de Furmanov cu un extraordinar instinct pentru a cuprinde cel mai mult din adevărul exact al oamenilor lîngă care a luptat și pe care i-a iubit.

O clipă ca aceasta, pusă în centrul marelui fapt de viață care este un atac la baionetă, acest dialog între doi soldați ruși, culcați pe pămînt unul lîngă altul, dar vorbindu-și din marile depărtări ale gândurilor fiecareia:

— Sizov...
— Ce-i?...
— Vezi gîndacul ăsta? — și arată iarbă cu degetul.
Sizov, tăcut, morocănos, nu răspunde.

— Sizov — stăruie celălalt.
— Ce vrei?

Klimov nu răspunde numai decît; suspină și pe urmă, ca și cînd ar fi vrut să-și reamintescă ceva, spune încet:

— O știi pe Liabanka? Ei... au mărit-o cu un fiacau din Prino... a-proape de noi... O asemenea clipă umple zeci de pagini cu un suflu de viață irezistibil. Ceapaev, rînit la cap și stringînd din mîsele cînd se încearcă extragerea gionului „de șase ori” în plină luptă, e un detaliu de frescă. Acest portret al lui Kuteakov: „Kuteakov era desulț. Văzîndu-i picioarele murdare, acoperite de solzi, puteai să-ți dai seama că nu se spălasese de vreo câteva luni. Nopțile nedormite și încordarea la culme a nervilor făceau să-i tremure mîinile spasmodic. Cînd vorbea mai repede, vocea îi se spargea, înghitea cuvintele, și mărul lui Adam se mișca în sus și în jos, neîncetat. Buzele uscate și palide îi erau cojite” e tăiat într-un material necunoscut parcă, dar avînd darul să scoată în evidență, prin plasticitatea elocventă a surîntelor, puritatea, grandioarea, aș spune chiar solemnitatea cu care eroul popular se dăruiește cauzei. Despre același Kuteakov, Furmanov ne declară că are o privire „de nebulă”, și că e ros de invidie față de Ceapaev. Ce cutremurătoare e această trasătură! Acest om, aproape nebun de suferință, nespălat cu lumie, duce în torentul marilor lui însușiri eroice un defect, o scădere: e învidios!

Prin asemenea pagini de neuitat, țîșnește viața, viața cea mai concretă, viața cea mai amănunțită, viața cea mai reală, și prin viață, prin faptul că autorul a rămas încreștat — cu voință, cu sensibilitate, cu idei înalte și cu dragoste — de viață, cartea lui Furmanov ocupă un loc de seamă în marea literatură.

I. I. PIMENOV „Coloanele albe”

A. A. DEINEKA „Stafeta”

Alexandr Iașin Cea dintîi brazdă

S-au topit zăpezile în stepe. Primăvara verde cînd începe. Amușesc suvoiele pe dîmburi. Pe ogoare noi, pe vaste cîmpuri. Așteptăm cu înimă bîntînd. Prima brazdă neagră, fumegîndă.

Nimeni n-a văzut înțita brazdă. Multora din noi, ziua albastră Simplă le-a părut, neînsemnată. Căci, de lîngă drum, tractorul — lăf, împintat în țărna îmulată — Cu cinci brazde s-a pornit deodată.

În românește de GEORGE DAN

Legături culturale sovieto-engleze

Peste cîteva zile — în ziua de 20 martie — la Muzeul de stat de arte plastice „A.S. Pușkin” din Moscova, se va deschide o mare expoziție a artiștilor englezi din veacurile XVII, XVIII și XIX. În afară de pinze ale clasicii ca, de pildă, Lawrence, Reynolds, Roberts, Romney, Gainsborough, Constable și alții vor fi expuse și lucrări ale unor graficieni. Vor putea fi văzute desene, litografii și gravuri ale unor artiști renumiți ca Bonington, Fielding, Hogarth și alții.

Un deosebit interes va prezenta pavilionul consacrat artelor aplicate, unde vor fi expuse porțelanuri engleze de Chelsea și Wedgwood, colecții unice de obiecte în argint, sculpturi în piatră etc. Pentru expoziție au fost scrise cele mai bune lucrări engleze de artă decorativă și artă aplicată, care se găsesc în muzeele sovietice.

La Moscova, Leningrad și în alte orașe ale Uniunii Sovietice vor fi date mai multe concerte de muzică engleză. În unele vor putea fi vizionate filme engleze printre care „Lady Hamilton”, „Hoțul din Bagdad”, „Jun-gla”, „Aventurile d-lui Pickwick”.

Cu prilejul conferinței de presă organizată, recent, de ministrul Culturii al U.R.S.S., M. Mihailov, s-a aflat că un grup de renumiți soliști în frunte cu compozitorul Bliss au fost invitați să viziteze Uniunea Sovietică.

La rîndul său, Ministerul Culturii al U.R.S.S. e gata să trimită în Anglia o delegație de oameni de artă, intenționînd să organizeze, totodată, o expoziție de arte plastice și să prezinte filme sovietice și spectacole de balet.

100 de ani de la nașterea lui M. A. Vrubel

Valorosul pictor rus M. A. Vrubel s-a născut la 17 martie 1856. Și-a terminat studiile universitare la Petersburg. În 1884, fără intenția de a deveni pictor. Legătura suferescă și înclinăția sa pentru această artă îl determină însă, ulterior să urmeze o facultate unde studiază arta plastică.

Tablourile sale din această perioadă: „Poveste orientală”, „O fată pe fondul unui covor persan”, „Romani benchetuînd”, sau „Ana Karenina și fiul ei” apar străbătute de un puternic realism, de un optimism robust, trăind o bogată fantezie artistică. Ochii, privirea personajelor zugrăvite de el ne redau o puternică înțelegere a vieții, expresivitate și inteligență.

În creațiile de mai tîrziu intitulîm „Spania”, sau „Ghicitoarea” — lucrări ce mențin fidel linia realistă, oglîndind adevărul vieții. În 1889, a plecat la Moscova unde va crea o serie de lucrări pline de dramatism ca de pildă, „Demoul” (1890) inspirat de versurile lui M. Lermontov. În această a doua etapă din creația sa se va îndrepta spre mitologie ca sursă de inspirație, dînd naștere pe pînă un mare număr de figuri sumbre ca: „Faust”, „Judecata lui Paris”, „Noaptea”, „Printesa visului” sau „Sirenele”.

Opera acestui mare artist al celorlor a fost dezaprobată de burghezia reacționară, care a calificat întreaga muncă a pictorului drept rodul unei imaginații decadente. M. A. Vrubel s-a stîns din viață în 1910, lăsînd posterității un monument sincer al unui gânditor și talentat pictor realist.

Opera acestui mare artist al celorlor a fost dezaprobată de burghezia reacționară, care a calificat întreaga muncă a pictorului drept rodul unei imaginații decadente. M. A. Vrubel s-a stîns din viață în 1910, lăsînd posterității un monument sincer al unui gânditor și talentat pictor realist.

Opera acestui mare artist al celorlor a fost dezaprobată de burghezia reacționară, care a calificat întreaga muncă a pictorului drept rodul unei imaginații decadente. M. A. Vrubel s-a stîns din viață în 1910, lăsînd posterității un monument sincer al unui gânditor și talentat pictor realist.

Două povestiri de Ivan Bunin

Acum doi ani a murit la Paris, în vîrstă de 83 de ani, scriitorul rus Ivan Alexeevici Bunin. Anul trecut, revista sovietică „Novii mir” a publicat cîteva din povestirile scriitorului.

Marele artist al cuvîntului, — arată revista sovietică — în cei aproape saizeci de ani de activitate literară, a creat o vastă și variată operă literară. Viața lui Bunin a urmat un drum întortochiat. După ce a creat la începutul acestui secol o serie de opere care l-au cucerit faima de maestru de prim rang al prozei ruse, în 1917 scriitorul n-a înțeles și n-a acceptat revoluția, ci s-a situat pe poziții dușmănoase, sfîrșind cu emigrarea. Unele scrieri ale lui Bunin din această perioadă sînt scrise de pe poziții dușmănoase față de popor; acestea sînt scrieri meschine, nedemne de pana lui.

În 1941 însă, cînd armata hiteristă a năvălit asupra Uniunii Sovietice, în Bunin, ca și în alți oameni cu un destin asemănător al său, s-a trezit sentimentul patriotismului, al dragostei de țară. Bunin a refuzat cu hotărîre orice colaborare cu nemții, care urmăreau cu tot dinadinsul acest lucru.

Victoria armatelor sovietice Bunin a primit-o cu bucurie. Tot ce este mai bun în creația literară a lui Bunin merită să fie publicat, pentru că cele mai bune din scrierile sale au o valoare veșnică și ocupă un loc temeinic în istoria literaturii ruse.

Ciuperca

Prin ceața rece a dimineții și prin pîclă orășului pătrundea soarele de culoare galben-trandafirine, învîduind într-o lumină blîndă, veselă, plăcută, camera de la „Hotelul Nordic”. Jos, dincolo de ferestre, o piață uriașă plină de oameni, țărul-țăr, spătos și voinic, aljumat de promoroacă, încălecat pe călufii lui încopălnat și vîinos aducînd a purcel, apoi zgomote străante, scrișnet de tramvaie care treceau tot timpul înconjurîndu-l, ca într-un cerc... Frumos e Petersburgul! Căldorul, abia sosit din Moscova, a dormit bine toată noaptea în vagonul cald, dincolo de care toată noaptea s-au perindat pădurii de brazi de un verde întînăcoș, presărate cu zahăr alb: în fața căldorului se află o țară deosebită de frîntîmărie de plăcere: soare, ger, un cal zburlănic, strimtorile vîineții ale minunatelor străzi și bulevarde, o înțînire interesantă, alia și mai interesantă, apoi dejunul cu un prieten și prînzul cu altul... Căldorul deschide valiza, împrăștie lucrurile unde nimereste: pe pat, pe fotoliu, pe fața de catifea a mesei rotunde din fața divanului, apoi se bîrbierește în grabă, se spală, își schimbă hainele... Omul de serviciu îl va aduce îndată ghețele, calde de atîta lustruire, iar lacheul în frac — ca fașua fierbinte cu stîncă caldă; pînă atunci, căldorul va străluci de curățenie, va fi îmbrăcat, îndreptat cu o cămașă sculptor de alb, cu gulerul ca marmora, cu o cravată frumoză de mătase, cu bretele negre, de mătase și ele, cu ochii uși, cu obraji gîngăși și proaspăt pudrați, cu o pieptănătură umedă, lăcuzoasă...

Deodată se aude o bătaie în ușă. — Cine-i acolo? — Louizura răsună din nou, mai tare — Cine-i acolo? Intră!

Ușa se deschide încet și în cameră aruncă o privire sfioasă ochii de oulger ai unui omuleț mic de statură. — Tertiș-mă, dumneavoastră sin-teți domnul cutare?

— Da. Ce doriți?

— Dați-mi voie să mă recomand administratorului institutului cutare, din Tver. Aflîndu-mă pentru chestiuni personale la Petersburg, locuiesc alături de acest hotel, la numărul cutare. Am ieșit să cumpăr cîte ceva pentru cealaltă dimineață și am trecut pe lîngă intrarea dumneavoastră tocmai în clipa cînd ați sosit, venînd de a dreptul de la gară. Fața mi s-a părut cunoscută, semănăți foarte bine cu frățiorul dumneavoastră care locuiește la Tver, ba chiar și dumneavoastră veniți din cînd în cînd la noi; l-am întrebât pe portar de numele și pronumele dumneavoastră și m-am convins că n-am greșit. Am socotit că e datorita mea de conștientă să mă prezint și, folosindu-mă de jerică ocazie, să discut între altele și despre unele lucruri care vă privesc personal și pe care dumneavoastră poate încă nu le știți, dar sînt foarte importante... Imi permiteți să intru o clipă?

— Tertiș-mă, sînt grăbit. Mă bucur, dar... Și despre ce-i vorba?

— Admirabil, minunat, am să vă vizitez, dacă îmi îngăduiți, diseară sau mîine de dimineață...

— Din păcate eu mă întorc tîrziu. — Ei, atunci miine. În orice caz sper că o să ne vedem, am să mă a-mîn aici vreo săptămînă. În ce privește chestiunea, îngăduiți-mi deocămdată, pînă la o discuție mai amănunțită, s-o expun pe scurt. Am socotit de datorita mea să v-o comunic neîntîrziat, de fapt din cauză că ea constă în următoarele împrejurări triste: casa cumpărată, după cum știți, de adevînd, de frățiorul dumneavoastră la Tver, pe strada cutare, este inevitabil sortită pieririi: are o ciupercă. Fratele dumitale a fost înțelțat cu cruzime. Casa e nouă, minunată, vîndută pe nimica toată, dar tocmai de aceea a și fost vîndută așa erou a ciupercei și care, după cum s-ar cuveni să știți, nu există nici un mijloc de a te apăra. Bineînțeles că frățiorul dumneavoastră s-ar putea grăbi s-o revîndă. Dar nenorocirea sînt tocmai în faptul că acum tot orașul știe că locuința are o ciupercă. Așa că acum nimeni nu mai dă pe ea nici a para.

— Vă mulțumesc pentru atenție. Dar tertiș-mă, merita oare să vă grăbiți cu o veste atît de rea? Și pentru care pricină, de vreme ce lucrurile, după cum spuneți, stau așa de prost?

— Vai, nu vă ascund nimic: foarte prost.

— Ei, dă-o încolo! Ce ciupercă, ce fel de ciupercă?

— Vă spun îndată.

— Dar repet că sînt tare grăbit.

— Nu vă neliniștiți, spun totuși două cuvinte. Binevoit! să vedeți orice locuință, clădită din lemn verde, care este mîlșpit de așa numita „ciupercă de casă” adică un fel de vierme dăunător se transformă în ceva vitabil în cîteva timp (și uneori foarte repede) în rumegus de lemn în pulbere. Acest vierme dăunător, în mîlșindu-se și răspîndindu-se cu spumează uimitoare în materialul lemnos, care a devenit pentru el, ca să

zicem așa, un adăpost întîmplător, mîncînd literalmente construcția. Ca exemplu pot să vă poartesc o întîmplare publicată nu de mult în gazete și care s-a petrecut la Celebînsk: acolo, într-un singur an au pieritzeci mai mult nici măc puțin decît treizeci de case, o cifră într-adevăr îngrozitoare! Într-un singur an, ele s-au molipsit și s-au distrus de sus pînă jos! Dacă însă ne-am gîndi că, înșfîșit, casa fratelui dumitale...

Totul se sfîrșește prin aceea că, în cele din urmă, căldorul nostru îl ucede pe administratorul din Tver, cu cana de la lăvoară și se predă de bună voie autorităților.

Lupii

Zace întinericul nopții calde de august, abia se zăresc stelele palide licîrînd aici-colo pe cerul acoperit de nori. Un drum de cîmpie, moale, tănuind zgomotele sub stralul adînc de colb, pe care trece o căruță cu doi călători tineri — o domnișoară, fîc de mică moșieră, și un tînr licean. Fulgere posomorite luminează uneori pe rîcheta de cal de poartă ce alungă în trap egal, cu coamele încurcate, cu hamuri simple; luminează și șapca și umerii micului surăruș în cămașă țărănească de pe cap; deodată pîndu-se în clipă cîmpiele pustie după zău de muncă și cîrîngul trist din depărtare. Asoară, în sat a fost gălăgie, fîpote, lătrat și șchelăit de cîini: cu o îndrăzneală uimitoare, cînd prin casele oamenilor se așternuse masa pentru cină, un lup gălătos o oiaie într-o curte și era cît pe-aci s-o ia cu el; dar la lătratul cîinilor sărăseră la timp fărâșii de bile și luseră în pîrte oia moartă, cu un șold sfîșiat. Acum, domnișoara ride cu hohote, nervoasă, aprinde chibrituri și le aruncă în întineric, strîgînd:

— Mi-e frică de lupi!

Chibriturile luminează chipul prelung: cam aspru, al tînrului, și obrajerul ei lat, agitat. E legată la cap, ca ucrainencele, cu o bîsmălă roșie, tălăura liberă a rochiei roșii de stambă îl descoperă gîtul rotund și voinic. Legîndu-se în mersul căruței, ea aprinde și aruncă în beznă chibrituri, de parcă n-ar băga de seamă că liceanul o îmbrățeșează și o sărută ba pe gît, ba pe obraz, călîndu-i buzele. Îl împinge cu cotul, iar el îi spune intenționat simplu, cu voce tare, avînd în vedere făcudușul de pe cap:

— Dă-mi chibriturile. N-am cu ce aprinde figura.

— Îndată, îndată! — strigă ea și iar aprinde un chibrit, apoi fulgerul undeva în cer și iarși întineric se lasă și mai adînc și se pare că și căruța merge îndrăcit. Înșfîșit, ea îl îngăduie o sărutare lungă pe buze, cînd, deodată, clătîndu-i pe amîndoi într-o izbîritură, căruța se ciocnește parcă de ceva, iar făcudușul oprește brusc caii.

— Lupii! strigă el.

În ochii lui lovește vîltoaia unui întenciu, departe, undeva la dreapta. Căruța stă în fața cîrîngului zărit la lumina fulgerelor. După ce fulgerul s-a stins, cîrîngul a devenit negru și tremură tot, mișcîndu-se, cum tremură și întreaga cîmpie din fața lui, în vibrația de un roșu posomorit a vîltoaii lacome ce se întinde spre cer și care, cu toată depărtarea, undărește cu umbrele lumului ce aleargă prin ea de parcă ar fi la o vîrstă de căruță; se dezlănțuie apoi mai fierbinte și mai înspăimîntător, cuprînde zăruț tot mai sus și mai larg, și se pare că dogoarea ajunge pînă la față, pînă la mîini, că se și vede deasupra pămîntului negru ca o impletitură roșie a unui acoperiș ars. Lar sub zidul pădurii stau trei lupi mari, de un cenușiu aprins, și în ochii lor licărește o lumină verzie ba una roșie — lîmpede și puternică la fel ca zeama fierbinte a dulcicului de coacze roșii. Și caii, sfîrșind zgomotos, pornesc deodată în galop sălbatic, pieziș, spre stînga, peste cîmpie, făcudușul de pe capră cade pe spate iar căruța, troznind, bocănînd și împiedicîndu-se se izbește de bulgării de pămînt.

Undeva, lîngă o rîpă, caii se măl smucească odăit, dar fapta, sîrînd jos, izbutește să apuce hăturile din mîinile făcudușului întemnit.

Deodată se prăbușește cu putere de pe capră și-și rănește obrazul de ceva metalic.

Îa rămas pentru toată viața o ci-catrice ușoară în colțul buzelor, și cînd o întreba cineva de unde o are, zîmbea satisfăcută:

— Sînt întîmplări petrecute de mult! — spunea dînsa, amintindu-și vara aceea îndepărtată, zilele uscate și nopțile întunecoase de august, tîrierul pe aerie, mirosul de în prosăpă și de lăcneal nebrăbierit cu care strălucise privînd la dînguile cu stăluce de o clipă ale stelelor căzătoare. — Lupii ne-au speriat, caii vierme dăunător... zicea ea. — Iar eu vitabil în cîteva timp (și uneori foarte repede) în rumegus de lemn în pulbere. Acest vierme dăunător, în mîlșindu-se și răspîndindu-se cu spumează uimitoare în materialul lemnos, care a devenit pentru el, ca să

zicem așa, un adăpost întîmplător, mîncînd literalmente construcția. Ca exemplu pot să vă poartesc o întîmplare publicată nu de mult în gazete și care s-a petrecut la Celebînsk: acolo, într-un singur an au pieritzeci mai mult nici măc puțin decît treizeci de case, o cifră într-adevăr îngrozitoare! Într-un singur an, ele s-au molipsit și s-au distrus de sus pînă jos! Dacă însă ne-am gîndi că, înșfîșit, casa fratelui dumitale...

Totul se sfîrșește prin aceea că, în cele din urmă, căldorul nostru îl ucede pe administratorul din Tver, cu cana de la lăvoară și se predă de bună voie autorităților.

Chibriturile luminează chipul prelung: cam aspru, al tînrului, și obrajerul ei lat, agitat. E legată la cap, ca ucrainencele, cu o bîsmălă roșie, tălăura liberă a rochiei roșii de stambă îl descoperă gîtul rotund și voinic. Legîndu-se în mersul căruței, ea aprinde și aruncă în beznă chibrituri, de parcă n-ar băga de seamă că liceanul o îmbrățeșează și o sărută ba pe gît, ba pe obraz, călîndu-i buzele. Îl împinge cu cotul, iar el îi spune intenționat simplu, cu voce tare, avînd în vedere făcudușul de pe cap:

— Dă-mi chibriturile. N-am cu ce aprinde figura.

SĂPTĂMÎNA

Mai presus de orice

E bine cunoscută o celebră pictură sovietică. E iarnă aspră în Petrogradul care trăiește zile mărețe. Lingă un soldat care lipsește așeze s-au oprit câțiva cetățeni: un bătrîn profesor cu ochii scîlpînd vîi de după ochelari, o femeie strîngîndu-și mai bine șalul în jurul umierilor, câțiva tineri cu privirea înflăcărată. De pe așul proaspăt, strălucesc cuvintele: „Decretul asupra păcii”. Oamenii privesc cu răsuflarea tăiată de emoție. E primul decret al tineretii sovietice, primul ei cuvînt pe scena istoricului...

Au trecut aproape 40 de ani de atunci și, iată, în același oraș, în Leningradul acoperit de glorie, în palatul culturii care poartă numele lui Gorki, a răsunat zilele acestea o voce emoționantă. Bătrîna călătoreasă sovietică A. Kruglova a evocat trecutul.

Imi amintesc — a spus Kruglova — de însuflețirea cu care delegații la cel de-al II-lea Congres General al Sovietelor din Rusia, sosiți din toate colțurile imensei noastre țări, l-au salutată pe V. I. Lenin și au adoptat cu entuziasm Decretul asupra păcii și Decretul asupra pămintului.

De ce și-a adus din nou aminte A. Kruglova despre toate acestea? A. Kruglova își simte inima bătînd alături de inimile concetățenilor ei iar acești concetățeni, toți cetățenii sovietici, au sărbătorit în aceste zile cinci ani de la un eveniment de seamă: cinci ani de cînd Sovietul Suprem al U.R.S.S. a adoptat legea cu privire la apărarea păcii.

E nespus de bine să trăiești într-o țară care își apără ce e mai scump: viața liniștită, munca, pacea! Oamenii se gîndesc adesea la trecut. De mi și de ani, în toate țările au existat legi, dar murind în războaie singura pentru îmbogățirea celor puțini, oamenii simpli n-au ajuns niciodată să vadă inscripții în vreo lege dreptul lor la

pace, la fericire. Niciodată — plină la apariția puterii sovietice.

Adoptînd acum 5 ani legea pentru apărarea păcii, statul sovietic s-a arătat a fi consecvent cu principiile enunțate încă la nașterea sa. În Uniunea Sovietică nu există persoane sau grupuri interesate în război. Toți oamenii sovietici consideră de aceea ațitarea la război ca cea mai mișcătoare dintre crime. Oamenii sovietici le sînt cu desăvîrșire străine intențiile de a subjugă alte popoare, de a se îmbogați de pe urma acestora. Ei consideră de aceea ațitarea istoriei războinice ca un rău care merită cea mai aspră pedeapsă. Po-nînd de la interesele poporului sovietic, Sovietul Suprem al U.R.S.S. a adoptat în unanimitate acum 5 ani, fiind seama de recomandările Consiliului Mondial al Păcii — legea pentru apărarea păcii.

Apărînd pacea, consolidînd-o, prin faptele lor de fiecare zi, oamenii sovietici știu: aceasta nu este pe placul tuturor. Oamenii sovietici le place liniștea. Auzul lor nu poate să nu fie tulburat de zbrîntul avioanelor de pe numeroase aerodromuri militare ivite în anii de după război chiar în preajma grănilor Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară. Oamenii sovietici le place cerul senin. Ei nu pot să privească cu ochii buni boltoanele care umplu cerul, încercînd să facă agazise cercetări „meteorologice”, nu s-au ales decît cu avertismentul: Atenție! În Est vînturi neprielnice ațitătorilor la război! Oamenii sovietici le place copiii și florile, orașele cu bulevarde late și satele ce se pierd în nesfîrșitul stepei, înălțimile acoperite de zăpadă și luciul de oglindă al mării. Ei nu pot, de aceea, să fie de acord cu exploziile atomice care în diferite părți ale lumii tulbură liniștea lumii. Profund devotat cauzei păcii, guvernul sovietic a făcut nu o dată propuneri practice pentru rezolvarea problemelor litigioase exis-

tente în lume, pentru coexistența pașnică îndelungată, pentru dezarmare, pentru stringerea legăturilor între țări. Congresul al XX-lea al P.C.U.S. a reafirmat unanimitate în litigiul între Pakistan și Afganistan și legătură cu Paștunistanul, după care a scormit un litigiu indo-pakistanez cu privire la situația Cașmirului.

Despre ce este vorba în cazul Paștunistanului? Încă înaintea creării Pakistanului, poporul paștunilor a revendicat cu hotărîre dreptul său la autodeterminare. Dar domnul Foster Dulles, care după cum se știe și-ar găa trei sterturi din suflet pentru independența statelor asiatice, consideră totuși, ca de obicei, cu ultima pătrînire a sufletului său, că aspirațiile legitime ale paștunilor nu pot fi interpretate altfel decît ca o manifestare de se-S.E.A.T.O., respectiv de se-S.E.A.T.O. și, bineînțeles, se opune. Cit despre Cașmir, acesta s-a pronunțat de mult pentru unirea cu Republica India, socotîndu-se parte integrantă a acestei republici. Dl. Dulles, căruia îi place foarte să știe Japonia teritoriul american, deși în Statele Unite mai sînt destul de puțini care-l consideră pe niponi drept niște „măimufe galbene” — nu poate să conceapă că poporul Cașmirului are dreptul de a hotărî singur asupra viitorului său, cel puțin în virtutea legăturilor sale istorice străvechi cu India. Este deci și aici vorba de un „lese” — și dl. Foster iar își lărași nu admite. De aceea, el a în-sărcinat organizația S.E.A.T.O. să lu în cercetare și cazul acesta. Căci doar ce e S.E.A.T.O. altceva decît un fel de sucursală a lui „Sullivan and Cromwell”, birou de avocatură pe care domnia sa îl conduce de cîteva decenii?

Omul care nu de mult se lăuda că va depune toate străduințele pentru a duce politica externă a Statelor Unite „pînă în pragul războiului”, a izbucnit însă pentru a nu știu cîta oară să se lovească cu capul de pragul de sus. Ceea ce a dat naștere unui cucui de toată frumusețea. Comentîndu-i — cu durerea în suflet — isprava pakistaneză, ziarul britanic „Manchester Guardian” scria negru pe alb: „După intervenția organizației S.E.A.T.O. în problema Cașmirului, este indiscutabil că India va primi cu ostilitate această organizație... S-ar putea ca acum să izbucnească o luptă care nu servește la nimic bun și care este rezultatul unei diplomații estingace”. La rîndul său, primul ministru indian Nehru, parca pentru a pune la punct diferențele speculației demagogice făcute la Caraci cu privire la „ajutorul” american destinat țărilor Asiei, a făcut următoarea declarație ideologică de semnificație: „În mod conștient sau inconștient, lumea se îndreaptă spre economia socialistă”.

V. DASCALU

CU DRAPELE NEGRE...

HORIA LIMAN

s-a grăbit să zboare repede spre Delhi pentru a potoli spiritele măcar în India.

După cum se știe, în Republica India, foarte recent, au fost și conducătorii Statului Sovietic, N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov. El au fost primii la Delhi de un milion de oameni. „Indienii și rușii sînt frați”. Cuvintele acestea — cîntate de tineri și copii, scandate de muncitori, țărani și intelectuali, inscrite cu litere aurite pe pancarte purpurii ridicate în toate orașele din India și pe toate drumurile, au exprimat cu însuflețire sentimentele cu care poporul indian i-a întâmpinat pe oaspeții săi dragi din Uniunea Sovietică. În marea piață Ramli din Delhi, înmănușiate din petale de flori, două drapele l-au salutată pe reprezentanții țărilor Socialismului: drapelul roșu sovietic și drapelul tricolor al Republicii India. În la Calcutta, pe întreg parcursul de 15 kilometri de la aeroport pînă în oraș, o mulțime plină de voioșie aștepta, scandînd în limbile bengală și rusă: „Pace lumii”, „Bun venit, oaspeții dragi”, „Indienii și rușii sînt frați”. Aceleași cuvinte erau gravate pe nemurătoarele fișii de pinză, întinse de-a lungul drumului, pînă pe străzile marelui oraș, în care fremătău de o a-cindă emoție peste trei milioane de oameni, slurînd drapelele sovietice și indiene.

Cum a fost însă primit dl. Dulles? După cum ne informează agențiile de presă occidentale, partidul socialist național indian l-a primit pe John Foster Dulles cu drapele negre. Drumul de la aeroport pînă în orașul Delhi l-a parcurs într-o mașină închisă, cu grîji apărare de cordoane de poliștii, iar atitudinea guvernului indian s-a concretizat în protestul înaintat țărilor participante la S.E.A.T.O., un protest care respinge orice imitațiune în afacerile interne ale Indiei.

Dl. Dulles n-a fost nici la Madras, nici la Nangal, nici la Bombay, nici la Calcutta. El a fost mulțumit să ajungă mai repede la Djakarta, deși cu cîteva zile înainte, pînă și ziarul anticomunist „Times of Indonesia” a

lansat pateticul apel: „Nu-l lăsați pe omul acesta să vină la noi!” La Djakarta dl. Dulles nu a mai găsit guvernul Harahap, în care își pusese ațitea speranțe. În schimb, mulțimea de manifestați l-a întâmpinat cu strigăte de „Nimic! S.E.A.T.O.!” și „S.E.A.T.O. să plece acasă!” Pe drapelele compactelor mase ostile a putut citi el însuși inscripția: „Noi nu vrem război!” — caligrafiată în limba engleză, pentru a-i ușura înțelegerea.

Cînd te gîndești că Foster Dulles tocmai se pregătea să ofere și guvernului indonezian un „ajutor”, după ce i-a fost respinsă „generozitatea” de guvernul Siriei ca și de acel al Cambodgiei! Aceasta ne amintește de o altă ispravă a lui Nastratin Hoge, care, după cum se vede, este foarte bine cunoscut în Extremul Orient.

Nastratin cumpărase o oale. Afînd despre aceasta, prietenii săi l-au ținut următoarea cuvîntare: „Fie ca atotputernicul să nu-ți micșoreze umbra cea sfîntă. Dar spune, o hoga, dacă miline ar veni ziua judecării de apoi, la ce țară mai folosi această oale?” Mai bine haidei în grădina și să ne ospătăm cu toții din ea”. Nastratin dete din cap și primi. După masă, prietenii, sătui și înfleribăți, se dezbrăcară și se duseră să se scalde în riu. Atunci Nastratin strînse toate vestimintele lor și le dete foc. Cînd venă să se îmbrace, prietenii leșii din scîldătoare nu mai găsiră decît o grămadă de cenuse. „Cesal făcut, nenorocitul!” — sau tînguț el, indignați. Dar Nastratin le-a răspuns cu seninătate lui totdeauna dezarmantă: „O, frații mei. Dacă miline ar veni ziua judecării de apoi, la ce v-ar mai servi aceste vestimente ațite de boțate? Oare nu s-ți scris în cartea sfîntă că în fața creatorului trebuie să stăm goi?”

Logica aceasta, popoarele Asiei au început mai de mult s-o cunoască. Iată de ce ele nu vor să fie „ajutorate” de domni Dulles et Co., iată de ce — adică — ele nu se doresc în situația de a apare în fața creatorului...

Iar John Foster Dulles are parte tot mai des și tot mai răspicat de manifestații cu drapele negre.

Avocații wehrmachtului

În Germania occidentală se creează în ritm accelerat un nou wehrmacht. Pentru a nu aminti trecutul, s-a hotărît schimbarea denumirii lui în „Bundeswehr”. Esența însă a wehrmachtului — devenit „Bundeswehr”, — nu s-a schimbat. Ea rămîne, ca și pînă acum, agresivă, avansată.

Cu toate acestea, avocații wehrmachtului nu se astîmpără. Recent, pe o asemenea poziție s-a situat ziarul englez „Daily Mirror”, „Dinamică, cu tezătoare, spartană” — astfel premărește ziarul nostru armată a militarismului german. Sub acest titlu, ziarul a publicat un interviu al redactorului său politic Cassandra (pseudonimul ziaristului William Connor) cu șeful secției forțelor armate din ministerele Apărării al Germaniei occidentale — general-locotenentul Hans Speidel.

Citînd cuvintele lui Winston Churchill că, în 1945, au fost nimicite și împrăstiate „masele de soldați huni, obtuzi, gojici ca niște liare dreșate”, Cassandra, înecîndu-se de entuziasm, își consolează cititorii englezi: „În 1959, însă, din haosul unui înfrînger totale se va ridica cea de a treia mare (?!) armată germană a sec. XX. În fruntea acestei mașini de război va sta generalul Hans Speidel”.

Acesta este un „om umitor, cu o înfățișare de om de șlîmță”. Și cu asta încă nu s-a sfîrșit. Speidel mai dă dovadă de „modestie”. Armata vest-germană va avea un comandant-șef suprem — „Speidel” — un răspuns direct la această întrebare, dar a spus că fiecare dintre cele trei genuri de forțe armate — armata terestră, flota maritimă militară și cea aeriană — vor avea câte un șef. Fiecare din acești trei oameni — a adăugat el — va fi în subordinea omului care se află acum în fața dvs”.

Iată cum premărește Cassandra, și cei de același calibru cu el, în coloanele zărilor, la radio și televiziune nouă și „mărețată” armată vest-germană, încercînd s-o prezinte ca... aproape cea mai bună garanție a păcii. Dar eforturile propagandistilor militarismului german se înrosc în zadar. Poporul german, oamenii cinstiți și lucizi din Germania occidentală urăsc militarismul german fie că i se spune „wehrmacht”, fie că se ascunde sub numele de „Bundeswehr”.

Industria sovietică în cel de al șaselea plan cincinal

(urmare din pag. 1-a)

menținut și dezvoltat. Or, este știut că un asemenea obiectiv nu poate fi realizat decît prin creșterea cu precădere a industriei grele, deoarece numai o atare corelație între grupele „A” și „B” face posibilă în general realizarea unei reproducții lărgite în societate.

Congresul al XX-lea a pus problema asigurării unui rapid progres tehnic în toate ramurile economiei naționale și a obținerii pe această bază a unei sporiri multilaterale a productivității muncii. Nivelul mai înalt al productivității muncii alcătuiește — așa cum a subliniat Lenin — un factor hotărîtor al victoriei noi orînduirii sociale. Pentru a măsura sarcinile ce stau în fața economiei sovietice în această direcție, în viitorii cinci ani, este suficient să reamintim că productivitatea muncii trebuie să crească în perioada 1956—1960 cu cel puțin 50 la sută în industrie, cel puțin 52 la sută în construcții, cu 34—40 la sută în transportul feroviar, fluvial și maritim, cu 70 la sută în sovhozuri și întreprinderi agricole auxiliare de stal etc.

Cu o forță și amploare nelîmțite încă, pune al șaselea plan cincinal problema ridicării nivelului tehnic al producției în toate ramurile economiei naționale. În primul rînd, este vorba de mecanizarea și automatizarea proceselor de producție.

Baza energetică a mecanizării complexe și a automatizării producției este dată de electrificare. De aceea, sarcina pusă în legătură cu introducerea tehnicii celei mai moderne în toate ramurile economiei naționale este indisolubilă legată de mersul electrificării cu un pas înaintea industrializării. Cantitatea de energie electrică pe cap de muncitor industrial va crește în 1960 cu 60 la sută față de nivelul actual iar în general producția de energie electrică va crește cu 88 la sută și puterea centralelor electrice de 2,2 ori. Realizarea acestor sarcini presupune

o largă valorificare a bogatelor resurse hidroenergetice ale U.R.S.S. În vederea unei considerabile lărgiri a rețelei de hidrocentrale, construirea de termocentrale avansate din punct de vedere economic, construirea sistemului energetic unic pentru întreaga parte europeană a U.R.S.S., începerea creării sistemului energetic unic al Siberiei Centrale etc.

Așa cum subliniază raportul lui N. A. Bulganin, secolul XX, secolul electricității, „înțepe să se transforme sub privirea noastră în secolul energiei atomice, care poartă în sine posibilități nelimitate de dezvoltare a forțelor de producție”. Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în direcția folosirii pașnice a celei mai mărețe descoperiri a vremii noastre: energia atomică. Păstrîndu-și acest rol de frunte, Uniunea Sovietică își propune să construiască pe scară largă în al șaselea cincinal nu numai hidro și termocentrale, ci și centrale atomo-electrice. În ansamblu, centralele atomo-electrice ce se vor construi în viitorii cinci ani vor însuma o putere totală de 2-2,5 milioane kW — ceea ce înseamnă de 1,5 ori mai mult decît puterea tuturor centralelor electrice prevăzute în vestitul plan G.O.E.L.R.O.

Lărgirea bazei energetice se află în strînsă legătură cu dezvoltarea industriei combustibilului. Problema principală pe care Directivile Congresului al XX-lea o pun în această privință se referă la necesitatea ca paralel cu o creștere a întregii industrie la combustibilului, să se mărească greutatea specifică a petrolului și gazului metan în raport cu cărbunele. Această direcție se ogîndiește în sarcina sporirii cu 52 la sută a extracției de cărbune, cu 91 la sută a extracției de lîței și de aproape 4 ori a extracției de gaze. Însemnătatea economică a acestei sarcini decurge din faptul că petrolul și gazele sînt combustibili mai ieftini decît cărbunele pe de o parte, iar pe de altă parte, din faptul că și petrolul, și gazele alcă-

tulesc materii prime de seamă pentru industria chimică.

Dezvoltarea tuturor ramurilor economiei naționale depinde în ultimă instanță de producția de metale; de aici, locul însemnat pe care-l ocupă în cadrul celui de al șaselea cincinal, ca și în cincimalele precedente, siderurgia. Creșterea considerabilă a producției de fontă, oțel și laminate ocupă un loc primordial în lupta pentru întrecerea economică a principalilor state capitaliste; această creștere va fi însoțită în noul cincinal de o creștere la un nivel mai înalt decît în precedentele cincinale a producției metalelor neruroase necesare electrificării, electronicii, radiotehnicii, producției aliajelor refractare etc.

Cel de al șaselea plan cincinal prevede măsuri care să ducă la îmbunătățirea substanțială a înzestrării tehnice a industriei constructoare de mașini și, în primul rînd, a industriei constructoare de mașini-unelte și scule.

În același timp trebuie subliniat și faptul că Directivile Congresului al XX-lea al P.C.U.S. au în vedere nu numai înzestrarea economiei naționale cu tehnica cea mai modernă — mașini, mașini-unelte și celelalte utilaje, ci și creșterea nivelului tehnic de unde, folosirea acestei tehnici. De unde, locul pe care-l ocupă problema pregătirii cadrelor de înaltă calificare și a perfecționării organizării producției.

Îndeplinirea sarcinilor amintite va crea, fără îndoială, o bază largă pentru progresul tehnic continuu al industriei și agriculturii Uniunii Sovietice. Lupta pentru dezvoltarea neîn-cetată a tehnicii producției este apreciată de documentele Congresului ca una din principalele sarcini ale economiei sovietice.

În vederea realizării acestor sarcini, sînt îndreptate, în ultimă instanță, toate preocupările legate de dezvoltarea industriei grele a U.R.S.S. În cursul celui de al șaselea plan cincinal.

Frica are ochii mari

D. ZASLAVSKI

Se știe că muzicienii sovietici Emil Ghilels și David Oistrach s-au bucurat de un mare succes în Statele Unite, iată însă cum deservie turneul artiștilor sovietici Donald Dymond, care activează în bine-cunoscuta instituție ce lucrează sub firma „Europa liberă”, specializată cum se știe, în propagandă făcută acțiunilor de subminare îndreptate împotriva țărilor de democrație populară. În ziarul „New York Herald Tribune” el scrie:

„Trebuie, firește, să recunoaștem că prezența lui Oistrach și a lui Ghilels în țara noastră n-a fost numai o chestiune de schimburi culturale. De fapt aceasta a fost o manifestare a noului război (?) cultural dintre Occident și Orient, în care ei nu reprezintă, după cum se recunoaște decît primele salve, trase din tunuri cu tragere lungă”.

Donald Dymond este fără îndoială una din numeroasele victime ale psihozelor războiului. El vede preludiul războiului.

De mirare deci că, stăpînit de demonul războiului, acest domn a ațit „salve de fan alinau” cînd toți americanii nu au auzit decît trîlîuri și cadene? Și auzind asemenea salve de tun el s-a simțit cutremurat de fiorii morții. Întregul său articol dezbucătoare și jocosă teamă. El protestează împotriva „războiului cultural” pentru că se teme de legăturii culturale pașnice. Pașnicile relații culturale dintre popoarele sovietice și americanii îi zădărnicesc activitatea vrednică de dispreț.

Postul de radio „Europa liberă” este organizația americană care își pune ca sarcină să otrăvească atmosfera internațională și să semene ură și ură între popoarele din Apus și Răsărit. Donald Dymond trebuie să facă acest lucru prin mijloace muzicale dar — încercînd să ne exprimăm figurat — el nu dispune decît de un singur instrument: o mare tobă turcească.

Bum, bum, bum! — bubuie, monoton și stupid, zi de zi, postul de radio „Europa liberă”. Aceasta nu e propagandă, este doar un vacarm menit să pună la încercare nervii. Și radio-toboșarul american tremură de mine și de teamă cînd aude, chiar în America, concertul lui Ceaukouski interpretat de Ghilels sau concertul de Mozart în interpretarea lui Oistrach.

Donald Dymond a descoperit că, în muzică, există politică. Incidat, el amintește că înainte de Ghilels, a venit în America pianistul Walter Gieseking din Germania occidentală. Acesta, însă, a fost întâmpinat cu totul altfel decît pianistul sovietic. Spectatorilor americani le-a fost greu să uite că Gieseking a fost în vremea lui în grațiile lui Hitler. De aceea, i s-a făcut o primire rece. Iată, însă, că „primirea făcută lui Oistrach și Ghilels — se lamentază Donald Dymond — a fost extraordinară (!) prin cordialitatea ei”.

În acest caz, ce ureți să facem? Nimic, cum se spune, nu-i poți porunci. Iar mister Dymond arde de nerăbdare să încoloneze pe ubituri de muzică americani după înaltime și să le comande: Iu Gieseking, aplauze turtunose care

să se transforme în ovaii! Iar pe Ghilels și Oistrach nu cumva să îndrăznim să-i aplaudăm!...

Dacă lui Donald Dymond și celor de teapa lui le convine să considere relațiile culturale drept „război rece”, atunci situația lor este, într-adevăr, deznădăduită: acest „război” a fost pierdut de ei, irevocabil. Popoarele din lumea întreagă năduiesc spre dezvoltarea relațiilor culturale. Artiștii sovietici sînt întâmpinați cu deosebită căldură în toate țările lumii iar artiștii din toate țările lumii sînt primii cu aceeași căldură în Uniunea Sovietică.

Frica nu a fost, niciodată, un bun sfătător. Cu atît mai puțin un bun aliat. În februarie, de pildă, adepții acestui cavaler muzical, Dymond, s-au speriat de „Lăcrătorii sovietici din industria alimentară”, frîntuindu-și în nas, lucrătorii din industria alimentară nu dau nici concerte și nu cîntă la nici un fel de instrumente.

Recent, după cum se știe, Departamentul de Stat a refuzat să acorde viza de intrare în S.U.A. unui grup de specialiști sovietici invitați în S.U.A. la o conferință cu caracter științific. De ce? Aceleași motive: teamă, groază... Revista americană „United States News and World Report” își soare inspirația din aceeași izvoare ca și Dymond. Nu e de mirare deci că li se asemănă nu numai gîndurile, ci și vocabularul. La Dymond violonștii și pianistii sovietici sînt asemeni pietelor de artilerie. „United States News and World Report” merge și mai departe „Rușii care circădă sînt o armă secretă”. Un asemenea titlu, merită să sporie pe cititori, dă această revistă articolului consacrat problemei schimbului de delegați cu U.R.S.S. Autorii articolului nu ascund faptul că pe ei îi neliniștește lărgirea relațiilor cu Uniunea Sovietică. „Să faci călătorii în Rusia și să primești pe ruși în calitate de oaspeți — recunoștea ei cuprinși de furie — a devenit o modă”. „Se consideră de obicei — relatează mai departe „United States News and World Report” — că pentru Occident este avantajos să-și lărgescă relațiile cu poporul Rusiei Sovietice. Se afirmă că schimbul de vizite va contribui la înfăptuirea reciprocă și la slăbirea încordărilor internaționale. Businessmanii năureau speranțe că acest lucru le va da posibilitatea să câștige noi piețe”.

Într-adevăr așa gîndeau și așa gîndesc toți oamenii lucizi. De fapt, așa și este! Acest lucru însă îi scoate din sărite pe redactorii revistei americane. Lor li s-a poruncit să izgonească din capetele americanilor gînduri ațite de „subversiv” și de-aceia ei pun în funcțiune cele mai absurde măscociri. Se dovedește că artiștii ruși și agricultorii ruși sînt, o armă secretă, că ei au călătorit prin S.U.A. torii de muzică americani după înaltime și să le comande: Iu Gieseking, aplauze turtunose care

oistă nu merita să fie amintit dacă el n-ar fi conștient referirii la persoane oficiale americane care după cum se spune în cursul aceluiași articol „Încep să examineze din nou întregul program al schimbului de delegați”.

În ziarul „New York Herald Tribune”, cunoscuta ziaristă Higgins scrie, de asemenea, despre „felul cum sînt mistuiți de indolenți și de temeri funcționari de seamă din Ministerul Justiției, din Ministerul Comerțului și din Departamentul de Stat—dacă s-a admis în general relații culturale între Uniunea Sovietică și S.U.A. sau s-a închidă definitiv granițele, nemăslînd pe nimeni să pătrundă în țară? Nici lucrătorii din industria alimentară, nici artiștii, nici oameni de știință! Ca în felul acesta, americanii să nu mai facă cunoștință cu oameni sovietici, să nu mai asculte nici viori, nici pian, ci o singură tobă turcească ce execută fără nici un fel de succes aria calomniei din „Bărbierul din Sevilla”.

Încurajați de poziția adoptată de anumite cercuri oficiale, obscurantismii americani sînt gata să pornească o cruciadă împotriva oricăror relații culturale ale S.U.A. cu lumea din afară. Șeful organizației reacționare „Legiunea americană”, Wagner a cerut, de pildă, ca S.U.A. să rupă relațiile cu organizația pentru problemele învîntului, științei și culturii (U.N.E.S.C.O.) și să se ocupe „de cercetarea activității acestei organizații internaționale. Dă-le acestor „wagnerieni” învîntarea și se vor și repezi să facă percheziții la Muzeul Louvre și să ardă pe rug biblioteca Congresului american!

Ei și? Pot fi închise granițele, poate fi izolat poporul american de lumea civilizată. Dar multă vreme pot dănui asemenea experiențe făcute pe pielea poporului american? Higgins scrie că această politică de izolare a americanilor de lumea civilizată strînge nemulțumiri în S.U.A. Americanii nu le e pe plac cortina de fier. Afară de aceasta, toate acțiunile mai susmenționate pricinuesc americanilor, după expresia lui Higgins, „prejudiciu uriaș în ochii aliaților noștri democrați”.

Firește că, prin refuzul de a întretine relații culturale, anumite cercuri din S.U.A. se pun într-o poziție dificilă și ridicolă. Auzim, pe de o parte declarații solemne privind stabilirea unor relații culturale pașnice — iar pe de altă parte, vedem șicane meschine și lași făcute acelor oameni sovietici, puși în număr, care izbutesc să vină în S.U.A. precum și încercări menite să zădărnicesc legăturile americanilor cu poporul sovietic.

Higgins are dreptate: această poziție care dovedește laștatea omului slab pricinuesc într-adevăr „prejudicii uriașe” Statelor Unite. Din această pricină, pe oamenii care se feresc de relații culturale începe să-i ia în deridere Europa. Oamenii cărora — atunci cînd în fața unui pian se află un pianist sovietic — pianul li se pare tun, strînc, într-adevăr, o jalnică ilitate.

Tot mai mulți oaspeți de seamă din toate țările sosesc în Capitala Uniunii Sovietice. În ultimele două săptămîni, Uniunea Sovietică a fost vizitată de Vincent Auriol, fost președinte al Republicii Franceze, invitat personal al lui K. E. Vorosîlov, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și H. C. Hansen, primul ministru și ministrul Afacerilor Externe al Danemarcei ca invitat al guvernului sovietic.

automobile „I. V. Stalin”. Printre orașele vizitate de Vincent Auriol se numără Leningrad, Kiev, Rostov pe Don, Tbilisi ș.a.

H. C. Hansen, împreună cu soția și un grup de zăriași au vizitat în afară de Moscova, Kievul, S al'ngradul, Baku etc. Vizita lui H. C. Hansen în U.R.S.S. s-a încheiat prin r-un comunicat sovieto-danez.

Cișeul din dreapta: K. E. Vorosîlov primind pe Vincent Auriol
Cișeul din stînga: Sosirea la Moscova a primului ministru și ministrul Afacerilor Externe al Danemarcei, H. C. Hansen.